

Åpent brev til Landbruksdepartementet og Mattilsynet

12.12.2005

Dyrebeskyttelsen Norge og Norsk Huskattforening vil med dette varsle Mattilsynet/dyrevernmyndighetene om at situasjonen innen hjelpearbeidet for hjemløse dyr nå er kritisk. Særlig er antall forlatte, bortkomne og hjemløse katter er sterkt økende. Årsaken er først og fremst at dyreeiere unnlater å sterilisere sine dyr, slik at det fødes flere dyr enn ønskelig. Andre årsaker er at dyreeiere unnlater id-merking og ikke sørger for trygge forhold for dyret for øvrig. Det finnes ingen effektiv offentlig kontroll av dyreholdet eller ordninger som sikrer dyret hjelp når det kommer i nød. En reell kontroll av dyreholdet forutsetter et registreringssystem som viser eier og bosted til dyret, samt rutiner, ressurser og vilje til å følge opp uansvarlig hold på et tidlig tidspunkt.

Hjelpeplikten

Vi har unntaksvis et godt samarbeid med de lokale dyrevernmyndigheter. Det synes som dette er svært personavhengig. Manglende ressurser hos lokale dyrevernemnder begrenser også i stor grad det offentlige hjelpearbeidet, se vedlagte støtteskriv. Vårt generelle inntrykk er at det offentlige ofte ikke bare unnlater å gi aktiv hjelp, men vanskeliggjør andres hjelpearbeid gjennom å tolke lovverket slik at hjelperen pådrar seg det fulle økonomiske ansvar gjennom å etterleve hjelpeplikten. Dyrevernløvens § 6 fastslår at hvis man møter et dyr i hjelpeløs tilstand har man plikt til å hjelpe og utgiftene skal betales av staten, med eventuell regress hos eier. Ved å tolke loven innskrenkende, samt gjennom passivitet og lite bevisst språkbruk motvirker dyrevernmyndighetene en løsning av slike saker. At katt blant annet nevnes i regelverket rundt håndtering av såkalte "skadedyr", bidrar heller ikke til å skape holdninger som er en nødvendig forutsetning for å lykkes.

Istedenfor å bruke ressursene til forebyggende arbeid mot hjemløshet, består den "hjelp" det offentlige gir hjemløse katter av masseavlivninger. I dag er det i all hovedsak Dyrebeskyttelsen Norges lokalforeninger og andre privatpersoner som utøver lovens hjelpeplikt overfor hjemløse dyr. I realiteten tilsier dette at frivillige ivaretar et offentlig ansvarsområde. Dette innebærer at vi også blir pålagt et økonomisk ansvar, hvilket vi ikke har økonomi til.

Det virker særlig urimelig at det offentlige overlater økonomisk ansvar av en lovpålagt hjelpeplikt til private, samtidig som 25 % av de frivilliges kostnader tilfaller Staten i form av merverdiavgift. Så lenge Staten ikke dekker våre utgifter fullt ut, er det minste man kan gjøre å refundere våre merverdiutgifter.

Undervurdert dyretragedie

Den lidelse som følger av hjemløshet utgjør en omfattende, alvorlig og undervurdert dyreverntragedie. Hjelparbeidet for kjæledyr generelt og katter spesielt er så omfattende at det for mange av de frivillige hjelperne innebærer en trussel mot helse, økonomi og livskvalitet. For våre foreninger skaper det stor uro at behovet for hjelparbeid i så overveldende grad overstiger det vi er i stand til å imøtekomme, uten håp om forbedring i sikte. Krisen rammer ikke bare de nødstedte dyr som ikke får hjelp, men gjør også at vi ikke makter å gi tilstrekkelig hjelp til andre dyregrupper. Vi ønsker et Mattilsyn som gir dyrevern høy prioritering. Et Mattilsyn som er like ivrige til å rydde opp i dyreverntragedier som de er til å rydde opp i urensligheter på gatekjøkkener og restauranter. Dessverre er det ikke slik, og Mattilsynets unnfalighet er prekær og alvorlig.

På Veterinærforeningens kurs om dyrevern og dyrevelferd i november i år, informerte Landbruksdepartementets ekspedisjonssjef Gudbrand Bakken om Mattilsynets økonomi. Mattilsynet disponerer i underkant av 1 milliard kroner, 966 millioner for å være eksakt. Av dette går kun 6 millioner til dyrevernemndene. "Så lite at det ikke merkes" var Bakken's kommentar.

Fremtidig samarbeid

Dyrebeskyttelsen Norge har i lang tid forsøkt å få til et samarbeid med Mattilsynet og tidligere Statens Dyrehelsetilsyn for å få en slutt på de store lidelsene i den hjemløse, forvillde og uønskede kattebestanden i Norge. Det ble sågar utnevnt et offentlig katteutvalg som jobbet i to år (med representanter fra blant annet Dyrebeskyttelsen Norge og Landbruksdepartementet) med å redegjøre problemstillingen, samt komme med konkrete anbefalinger. Utvalgets konklusjon ble dessverre latterliggjort av politikere og vanskeliggjort av det offentlige. Vi har gjennom mange år opparbeidet en innsikt og kompetanse som gjør at vi vet hva som skal til for å løse utfordringene på dette saksområdet. Det er fortvilende å se at de offentlige myndighetsinstanser, viser liten innsikt og manglende handlekraft. Denne passivitet tilsier at man nå må vurdere muligheten for å delegerer nødvendig ressurser og mandat til den aktive part; gjerne som et prøveprosjekt.

Som nevnt tidligere oppleves myndighetene som passive mht. dyrevernproblemet hjemløse katter. Hjemløse katter synes å falle utenfor enhver instans' mandat. Katter, uansett hjemløse eller ei, har krav på beskyttelse etter dyrevernloven og av de instanser som forvalter denne, noe myndighetene må ta på alvor.

Konklusjon: De offentlige etater bryter dyrevernloven!

Vi ber om et snarlig møte for en dialog om hva som nå kan gjøres for å komme nærmere en avslutning av dette uverdige kapittel i Norges dyrevernhistorie.

Med vennlig hilsen

Sign:

Dyrebeskyttelsen Norge

Kari Mills

Sign:

Norsk Huskattforening

Bodil Eikeset

Vedlegg: 4 erklæringer fra diverse
dyrevernemnder

Kopi: diverse presse/ media/ partigrupper

Kontakt:

Kari Mills, styremedlem Dyrebeskyttelsen Norge
telefon 51 53 47 16